

Uzupełnienie do Raportu

*„Budowa obory wolnostanowiskowej
w systemie bezściotowym o obsadzie 226 DJP wraz z infrastrukturą towarzyszącą w gospodarstwie o
obsadzie docelowej 285,7 DJP, na działkach nr ew. 119/2; 120/2; 121/2; 122; 123
w obrębie wsi Nowy Rogóżyn, gmina Lipsk”*

W związku z wezwaniem do Uzupełnienia przesyłamy poniższe dane:

Wody powierzchniowe Gminy Lipsk stanowią rzeki, rowy stale odprowadzające wodę, a także bagna i mokradła. Obszar Gminy Lipsk znajduje się w zlewni rzeki Biebrzy i częściowo w zlewni rzeki Niemen. Podstawową sieć hydrograficzną Gminy stanowią rzeki: Biebrza, Wołkuszanka i Niedźwiedzica z całym systemem drobnych strumieni i rowów. Brak jest jezior, występuje jedynie niewielka ilość zagłębień bezodpływowych. Najwyższe stany wód w rzekach występują w miesiącach lutym i marcu, a najniższe w lipcu i sierpniu. Rzeka Biebrza jest prawobrzeżnym dopływem Narwi III rzędu o powierzchni zlewni 7057,4 km². W 2011 roku na terenie Gminy Lipsk w ramach monitoringu wód powierzchniowych płynących (WIOŚ, 2011) badaniami objęto rzekę Biebrzę, w punkcie pomiarowo – kontrolnym Biebrza – Lipsk, zaliczając ją do wody o dobrym stanie i potencjale ekologicznym (II klasa). Poniżej zestawiono wyniki monitoringu, wskazujące na dobry stan ekologiczny wody w punkcie pomiarowo-kontrolnym.

Według podziału hydrogeologicznego Polski obszar Gminy znajduje się w obrębie regionu suwalsko-podlaskiego. Charakteryzuje się on naprzemianległym występowaniem poziomów wodonośnych i serii poziomów słabo przepuszczalnych. Przypowierzchniowy poziom wodonośny posiada zwierciadło swobodne, a głębiej leżące poziomy międzymorenowe zwierciadło napięte. Szacowana miąższość utworów wodonośnych w czwartorzędzie waha się od kilku do 30 metrów. Układ hydroizohips wskazuje na silnie drenujący charakter tej części doliny Biebrzy w stosunku do wszystkich poziomów wodonośnych.

Inwestycja leży w obszarze:

▪ Jednolite części wód powierzchniowych

Nazwa JCWP: *Dopływ do miejscowości Końce*

Krajowy Kod JCWP: RW200017262154

Region Wodny: Środkowa Wisła

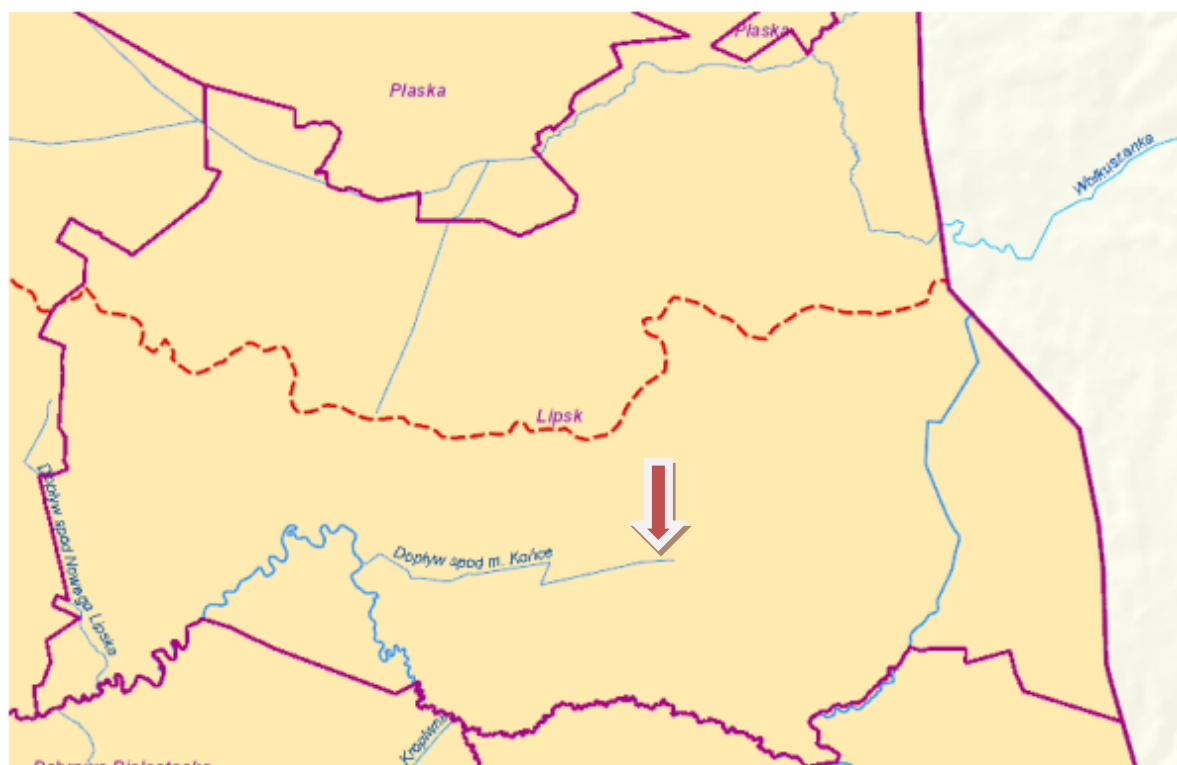
Kategoria części wód: **Zlewnia rzeczna**

Status JCWP: naturalna

Rodzaj użytkowania części wód: rolnicza

Powierzchnia zlewni: 27,740393 km²

Ocena stanu chemicznego   dobry
Stan ogólny: Zły
Typ JCW: 17
Ocena osiągnięcia celów RDW: zagrożona
Kod dorzecza głównego: 2000

Źródło: www.psh.gov.pl

Mapa: Lokalizacja Inwestycji na tle JCWPd 32 (Źródło: www.pgi.gov.pl/)

W piętrze wodonośnym czwartorzędu na obszarze JCWPd 32 wyróżniono 4 główne poziomy. Najpłytszy poziom wodonośny Q1 zasilany jest infiltracyjnie w rejonach oznaczonych jako strefy zasilania i strefy tranzytu. Główne obszary zasilania związane są ze strefami wododziałowymi. Przebieg wododziałów podziemnych jest zbliżony do działów morfologicznych, co w zestawieniu z brakiem silnych wymuszeń zewnętrznych ogranicza rolę dopływu oraz odpływu podziemnego w bilansie wodnym poziomemu Q1. Główną bazę drenażu dla płytkiego systemu krążenia stanowi Kotlina Biebrzańska. Koryto Biebrzy wraz z otaczającymi je podmokłościami stanowi doskonale rozwiniętą dolinną strefę drenażową. Poza drenażem rzeczonym istotną rolę odgrywa tu intensyfikacja ewapotranspiracji na obszarach bagiennych. Poza Kotliną strefy drenażu wód podziemnych związane są z dolinami głównych dopływów Biebrzy: Netty, Jęgrzni, Ełku, Wissy, Sidry, i Brzozówki. Na północy koryta współczesnych rzek często wykorzystują rynny polodowcowe uformowane w trakcie zlodowacenia Wisły. Przykładem tego typu formy morfologicznej jest słynna Dolina Rospudy Rynny stanowią głęboko wcięte doliny wypełnione głównie dobrze przepuszczalnym materiałem o genezie fluwioglacjalnej. Sprzyja to głębokiemu drenażowi

systemu wodonośnego przez koryta nawet niewielkich rzek. Dodatkową rolę w drenażu odgrywają występujące tu licznie jeziora przepływowe o genezie rynnowej. Poziom Q2 zasilany jest głównie na drodze przesączania wód z poziomu Q1 przez poziomy rozdzielające. Lokalnie zasilanie poziomu może być ułatwione obecnością okien hydrogeologicznych. Drenaż poziomu zachodzi przede wszystkim w dolinie Biebrzy, gdzie dochodzi do odwrócenia kierunku przesączania przez warstwy rozdzielające. Poziom Q3 charakteryzuje się silną nieciągłością występowania. Na obszarach wysoczyznowych zasilany jest na drodze przesączania z poziomów Q1 lub Q2. Na północy jednostki drenaż poziomu zachodzi głównie na drodze przesączania wód do niższych poziomów wodonośnych. Na południu system krążenia wód jest zbliżony do poziomu Q2. Poziom Q4 występuje głównie w południowej i zachodniej części jednostki. Zasilanie odbywa się na drodze przesączania przez osady trudnoprzepuszczalne. Poziom obejmujący najstarsze osady czwartorzędowe oraz wodonośne serie osadowe paleogenu wchodzi w skład głębokiego systemu krążenia. Przepływ wód odbywa się ku zachodowi i południowemu zachodowi w kierunku stref zasilania paleogeńskiego zbiornika wodonośnego niecki mazowieckiej. Poziom J3 zasilany jest głównie na drodze przesączania przez poziomy i warstwy nadległe. Intensyfikacji zasilania tego poziomu mogą sprzyjać spękania związane ze strefami dyslokacyjnymi. Przepływ wód odbywa się zapewne w kierunku południowo zachodnim, w kierunku niecki brzeźnej.

Położenie hydrologiczne i hydrogeologiczne	
Dorzecze	Wisły
Region wodny RZGW	Środkowej Wisły RZGW Warszawa
Główna zlewnia w obrębie JCWPd (rząd zlewni)	Biebrza (III)
Obszar bilansowy	Z-11 Biebrza
Region hydrogeologiczny (Paczyński, 1995)	I - mazowiecki II - mazursko-podlaski IX - lubelsko-podlaski
Zagospodarowanie terenu (źródło: warstwa Corin Land Cover)	
% obszarów antropogenicznych	1,05
% obszarów rolnych	66,12
% obszarów leśnych i zielonych	26,54
% obszarów podmokłych	4,10
% obszarów wodnych	2,19

Źródło: (Źródło: www.pgi.gov.pl/)

Z uwagi na prostą budowę geologiczną ustalono:

- W obrębie obszaru przeznaczonego pod inwestycję nie występują wody powierzchniowe.
- Omawiany teren nie stanowi jednostki zamkniętej pod względem hydrograficznym i hydrogeologicznym. Lokalne wody podziemne odpływają generalnie na południowy - zachód do rzeki Biebrza. Swobodne zwierciadło wody podziemnej występuje na rzędnej średnio ok. 126,0 m npm.

- Roboty będą prowadzone poniżej lustra wód gruntowych.

Występuje tu izolacja przed zanieczyszczeniem użytkowego poziomu wodonośnego, określona jako b jako średnia odporność poziomu głównego i a - jako słaba. Zasoby dyspozycyjne przyjęte z mapy hydrogeologicznej wynoszą $< 100-200 \text{ m}^3/24\text{h}/\text{km}^2$.

Według Mapy Geośrodowiskowej Polski, arkusz Lipsk, obszar przedsięwzięcia położony jest w strefie o dużej odporności na zanieczyszczenia. Woda, poza zwiększoną ilością związków żelaza i manganu, odpowiada wymogom wody pitnej.

Z analizy map hydrogeologicznych Polski, wynika co następuje:

- ✓ Inwestycja położona jest poza zasięgiem lejów depresyjnych najbliższych studni,
- ✓ Na analizowanym terenie nie występują ujęcia wód podziemnych ani strefy ochronne ujęć wodnych
- ✓ Spływ wód podziemnych określony na mapie hydrogeologicznej Polski posiada kierunek południowo zachodni - do rzeki Biebrzy nie leży na drodze zasilania najbliższych studni
- ✓ Występuje tu izolacja przed zanieczyszczeniem użytkowego poziomu wodonośnego pakietem określona jako słaba i dobra.

Teren Inwestycji zlokalizowany jest w jednostce hydrogeologicznej **5 baQ/I**. Jest to jednostka związana jest z piaszczystymi i piaszczysto - żwirowymi osadami czwartorzędu. Jakość wody bardzo dobra. Miąższość utworów wodonośnych mieści się najczęściej w przedziale od 20 do 40 m. Średnia wartość współczynnika filtracji wynosi $10 \text{ m}^2/24 \text{ h}$. Występuje tu izolacja przed zanieczyszczeniem użytkowego poziomu wodonośnego określona jako b - izolacja słaba. Według cytowanej mapy obszar przedsięwzięcia położony jest w strefie o *średniej* odporności na zanieczyszczenia poziomu głównego.

Eksploatacja Instalacji - ze względu na swój charakter i skalę nie wpłynie na zmianę stosunków wodnych.

Inwestycja jest realizowana poza terenem występowania obszarów wodno - błotnych i obszarów o płytkim zaleganiu wód podziemnych. Teren Inwestycji nie jest zlokalizowany na terenie GZW, w strefie ochronnej ujęcia wód podziemnych ani na obszarze ochronnym zbiorników wód śródlądowych.

Obszarowe źródła zanieczyszczeń		
Obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (źródło: warstwa GIS – OSN (Obszary Szczególnie Narażone))	Brak	
Obszary zurbanizowane	Miasta o liczbie mieszkańców od 10 tys. do 50 tys.	Olecko, Grajewo, Augustów
	Miasta o liczbie mieszkańców od 50 tys. do 200 tys.	Ełk
	Miasta o liczbie mieszkańców powyżej 200 tys.	-
Ocena stanu JCWPd, 2012r.		
Stan ilościowy	dobry	
Stan chemiczny	dobry	
Ogólna ocena stanu JCWPd	dobry	
Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	niezagrożona	
Przyczyna zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych	-	

Źródło: (Źródło: www.pgi.gov.pl/)

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- ÷ zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ÷ ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Na podstawie danych Corine Land Cover¹⁾ można stwierdzić, iż region wodny Środkowej Wisły jest w dużej mierze wykorzystywany rolniczo – użytki rolne zajmują około 70% powierzchni regionu, a ich rozmieszczenie jest równomierne.

Zgodnie z danymi zawartymi w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 04 listopada 2022 r. Stan ilościowy i chemiczny w obszarze analizowanego JCW jest dobry.

Mapa: Ocena stanu JCWPd na obszarze dorzecza Wisły

(Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2018 r.)

Zanieczyszczenie wód związkami azotu stanowi również zagrożenie dla ekosystemów wodnych i od wód zależnych.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 RDW celem dla wód powierzchniowych jest: nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW;

- osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych;
- stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych;

Zgodnie z art. 59 pr.w. celem środowiskowym dla JCWPd jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Działania służące osiągnięciu ustalonych dla JCWPd celów środowiskowych polegają w szczególności na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka.

Podstawowym celem środowiskowym dla JCWPd jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu, definiowanego w art. 2 RDW jako stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”. Ogólny stan JCWPd określany jest zatem na podstawie oceny stanu ilościowego oraz oceny stanu chemicznego JCWPd, przy czym o ogólnej ocenie stanu decyduje gorszy wynik.

Skutkami nieprawidłowo prowadzonej działalności rolniczej jest zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych związkami azotu powodujące proces eutrofizacji wód powierzchniowych, tym samym uniemożliwiając m.in. ich rekreacyjne wykorzystanie czy też dyskwalifikując wody do ich poboru w celu zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Zanieczyszczenie wód związkami azotu stanowi również zagrożenie dla ekosystemów wodnych i od wód zależnych.

Spełnienie powyższych celów możliwe jest dzięki zastosowaniu poniższych rozwiązań oraz Postępowanie Inwestora w trakcie prowadzonej hodowli i użytkowania gruntów zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej:

- ≈ do wybudowania zbiorników na gnojowicę zastosowany zostanie beton szczelny B 25 z dodatkiem uszczelniającym w 8 (B25w8) oraz zabezpieczenie
- ≈ kanały gnojowe zostaną dodatkowo zabezpieczone podwójną warstwą uszczelniaczy pochodzenia bitumicznego (Izolbet)
- ≈ pod całym budynkiem rozłożona będzie folia budowlana czarna celem odcięcia możliwości nasiąkania betonu oraz podciągania wód gruntowych (które na poziomie posadowienia budynku nie występują)
- ≈ Roczna dawka gnojowicy nie może przekroczyć 45 m³/ha daje to 170 kg N/ha, czyli dawkę azotu w nawozach naturalnych dozwoloną do stosowania zgodnie z obowiązującymi zasadami.
- ≈ Inwestor dysponuje arealem o powierzchni 84 ha.
- ≈ Z obliczeń wynika, że ta ilość gruntu będzie wystarczająca do zagospodarowania odchodów zwierzęcych i zapewnienia odpowiedniej ilości paszy dla projektowanej łącznej obsady w gospodarstwie obsady 285,7 DJP.
- ≈ Należy dążyć do zmniejszenia ilości wody używanej w gospodarstwie do mycia pomieszczeń inwentarskich i ograniczenia wycieków z poidełko przyczyni się do zmniejszenia ilości gnojowicy.
- ≈ Do zbiornika na gnojowicę nie należy odprowadzać ścieków sanitarnych aby potem nie trafiały do nawożenia gruntów.

- ≈ Nawozy należy stosować w sposób, który nie powoduje zagrożeń dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz dla środowiska,
- ≈ Zabrania się stosowania nawozów:
  - na glebach zalanych wodą oraz przykrytych śniegiem lub zamrzniętych do głębokości 30cm,
  - naturalnych w postaci płynnej oraz azotowych na glebach bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10%,
  - naturalnych w postaci płynnej podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi,
  - organicznych i organiczno-mineralnych otrzymanych z ubocznych produktów zwierzęcych lub zawierających takie produkty- na pastwiskach.
- ≈ Nawozy w postaci płynnej powinny być przewożone w zamkniętych opakowaniach lub w cysternach, a przechowywane w zamkniętych opakowaniach lub szczelnych, przystosowanych do tego celu zbiornikach,
- ≈ Nawozy należy stosować równomiernie na całej powierzchni pola w sposób wykluczający nawożenie pól i upraw do tego nieprzeznaczonych,
- ≈ Nawozy naturalne oraz organiczne w postaci stałej oraz płynnej powinny być stosowane w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 listopada z wyjątkiem nawozów stosowanych pod uprawy pod osłonami,
- ≈ Nawozy naturalne mogą być stosowane w odległości co najmniej 20 m od strefy ochronnej źródeł wody, ujęć wody, brzegu zbiorników oraz cieków wodnych, kąpielisk zlokalizowanych na wodach powierzchniowych,

Uwzględnienie powyższych warunków w znacznym stopniu zminimalizuje możliwość ewentualnego zanieczyszczenia gruntu i wód w trakcie eksploatacji przedmiotowej inwestycji i tym samym nie będzie miała ona negatywnego wpływu na osiągnięcie wyznaczonych celów środowiskowych.